
Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj

2022/0212(BUD)

29.9.2022

MIŠLJENJE

Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj

upućeno Odboru za proračune

o općem proračunu Europske unije za finansijsku godinu 2023. – svi dijelovi
(2022/0212(BUD))

Izvjestitelj za mišljenje: Andrea Caroppo

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj poziva Odbor za proračune da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. ističe potrebu za čvrstim mjerama u cilju osiguravanja generacijske obnove u poljoprivrednom sektoru podupiranjem novosnovanih poduzeća mladih poljoprivrednika, olakšavanjem njihova ulaska u poljoprivredu i olakšavanjem preuzimanja poljoprivrednih gospodarstava od strane mladih i žena, s obzirom na to da imaju temeljnu ulogu u održavanju ekonomski otpornosti ruralnih područja; poziva da se poveća razina potpore mladim poljoprivrednicima;
2. sa zabrinutošću primjećuje da se u ruralnim područjima smanjuje udio prihoda od poljoprivrednih djelatnosti i da se nastavlja deagrарizacija tih područja, što dovodi do smanjenja broja osoba stalno zaposlenih u tom sektoru, kao i smanjenja udjela prihoda od poljoprivrede u strukturi dohotka kućanstava koja upravljaju poljoprivrednim gospodarstvima; napominje da depopulacija negativno utječe na poljoprivredu i ruralna, udaljena područja; naglašava da to povećava rizik od siromaštva i socijalne isključenosti; poziva Komisiju i države članice da više pozornosti posvete financiranju ruralnih područja iz Fonda za regionalni razvoj i kohezijske politike; primjećuje sve veću potrebu za visokokvalificiranim mlađim stručnjacima u regijama, te poziva države članice da poduzmu mjere, uključujući finansijske poticaje, koje su potrebne da bi se mlade potaknulo na studij u području poljoprivrednih zanimanja te kako bi se olakšao prijenos znanja starijih osoba na mlađe generacije;
3. poziva Komisiju i države članice da dodijele proračunska sredstva za osmišljavanje i provedbu mjera za borbu protiv razlika među spolovima; ističe ključnu potrebu da se poduzetnicama u ruralnim područjima pruži poticajno okruženje, uključujući pravna i politička razmatranja, što dovodi do većeg pristupa informacijama, znanju i vještinama, kao i olakšavanja pristupa finansijskim sredstvima, što dovodi do stvaranja više radnih mesta u ruralnim područjima;
4. naglašava važnost financiranja istraživanja i inovacija u poljoprivredno-prehrabrenom sektoru preko proračuna Obzora Europa, europskih partnerstava za inovacije, pilot-projekata, pripremnih djelovanja i uvođenja inovativnih poljoprivrednih tehnologija, kao i održivih biotehnologija za potpomognuti razvoj; podsjeća da je osobito potrebno da Komisija identificira mjere kako bi se poljoprivrednicima, uključujući male, srednje i mlade poljoprivrednike, pružila neovisna i nepristrana tehnička pomoć i najnovije informacije kako bi im se omogućio pristup prednostima takvih programa; u tom pogledu naglašava potrebu za geografskom ravnotežom među državama članicama u pristupu sredstvima iz tih programa; naglašava da je potrebno osigurati da rezultati istraživanja i inovacija dopru do poljoprivrednih gospodarstava; naglašava da su poljoprivrednicima potrebne alternative kemijskim sredstvima za zaštitu bilja i sintetičkim gnojivima te je u tu svrhu potrebno ubrzati odobravanje takvih proizvoda i njihovo uvođenje na tržište; poziva Komisiju da utvrdi koji bi se izvori financiranja mogli usmjeriti na razvoj održivih gnojiva i proizvodnje alternativnih proizvoda za zaštitu bilja, primjerice proračunska linija za EIT u okviru programa Obzor Europa;
5. ističe središnju ulogu inicijativa lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice u održavanju

i obnovi živih i uspješnih lokalnih ruralnih gospodarstava te potrebu da se zadrži dostatna razina financiranja za LEADER; poziva države članice da u potpunosti iskoriste kapacitete LEADER-a;

6. pozdravlja napore koje Europska unija ulaže u ubrzanje digitalne transformacije u poljoprivredi i u ruralnim područjima, što je od ključne važnosti za osiguravanje otpornosti i zaustavljanje iseljavanja iz tih područja; napominje da je i dalje važno podupirati ulaganja u modernizaciju i inovacije kako bi poljoprivredni sektor doprinio ispunjavanju ciljeva europskog zelenog plana, strategije za biološku raznolikost i Strategije „od polja do stola”; naglašava da je digitalnoj transformaciji u poljoprivredi potrebna veća potpora, posebno s obzirom na to da se oni koji sudjeluju u poljoprivredno-prehrabrenom lancu suočavaju sa sve snažnijim posljedicama ruskog rata u Ukrajini i pandemije bolesti COVID-19; napominje da se, unatoč programu digitalizacije, u nedavnom izvješću Revizorskog suda ističe da osnovne prepreke, kao što je nedostatak standardizacije formata podataka, znače da se mnogi poljoprivredni podaci još uvek ne koriste učinkovito ili se njihov potencijal ne iskorištava u potpunosti;
7. ističe nedostatak ruralnih politika koje su usmjerene na izgradnju inovacijskog ekosustava kako bi se poduprlo stvaranje znanja i širenje tehnologije; poziva Komisiju i države članice da osiguraju dostatna ulaganja u vještine i infrastrukturu IKT-a, čime bi se olakšavao pristup poduzetnicima i MSP-ovima te podupirao razvoj lokalnog lanca opskrbe;
8. insistira na tome da bi prihodi u proračunu Unije koji proizlaze iz namjenskih prihoda ili sredstava vraćenih zbog nepravilnosti do kojih je proteklih godina došlo u području poljoprivrede trebali ostati u tom sektoru;
9. insistira na tome da Komisija bez odlaganja predstavi zajedničke planove zamjene sorti za regije koje su već pogodjene patogenima te da u tu svrhu poljoprivrednicima omogući finansijsku potporu i besplatnu tehničku pomoć; podsjeća da su istraživanja i u tom pogledu od ključne važnosti, u svrhu pronalaska tehničkih rješenja koja se mogu upotrijebiti za prilagodbu naše poljoprivrede klimatskim promjenama;
10. napominje da na ruralne zajednice i poljoprivrednike, posebno male i mlade poljoprivrednike, utječe njihovi ograničen investicijski kapacitet, za što su glavni razlozi povećanje cijena energije i plinska kriza, koji pak utječu i na povećanje troškova sirovina;
11. ustraže u tome da je povećanje proračuna potrebno s obzirom na glavne izazove s kojima se poljoprivredno-prehrabeni sektor suočava 2022. i s kojima će se nastaviti suočavati 2023., posebno zbog sve većih posljedica neopravdane i ničim izazvane ruske agresije na Ukrajinu i pandemije bolesti COVID-19, koje također utječu na sigurnost opskrbe hranom i cjenovnu pristupačnost u Uniji, s obzirom na to da je ruski rat protiv Ukrajine ozbiljno pogoršao ionako tešku i zahtjevnu situaciju u pogledu pristupa ulaznim materijalima i njihove cjenovne pristupačnosti, te povećane špekulacije na tržištima poljoprivrednih proizvoda; podsjeća da su unutar gornjih granica potrebne dovoljne rezerve za rješavanje nepredviđenih okolnosti s obzirom na stalnu neizvjesnost u pogledu gospodarskih izgleda;

12. ističe da je niz poljoprivrednih sektora teško pogoden pandemijom bolesti COVID-19, ruskom invazijom na Ukrajinu i drugim krizama; ponovno ističe da te kontinuirane krize imaju snažne posljedice, uključujući porast cijena energije i poljoprivrednih sirovina kao što su gnojiva, čime se ugrožavaju prihodi naših poljoprivrednika; poziva na nastavak i povećanje ciljanih jačanja relevantnih proračunskih linija za mjere potpore tržištu, uzimajući u obzir također negativan učinak afričke svinjske kuge i ptičje gripe na poljoprivrednike u EU-u, a time i na lanac opskrbe hranom; naglašava važnost povećanja autonomije EU-a i izvoznih kapaciteta ukrajinskih poljoprivrednih proizvoda s obzirom na produljenu blokadu ukrajinskih luka; poziva Komisiju da poveća finansijska sredstva za države članice koje graniče s Ukrajinom i koje imaju pristup moru kako bi se povećao kapacitet skladištenja u lukama i pružila potpora lokalnoj infrastrukturi; također pozdravlja sve ostale dodatne potpore koje je Komisija pružila poljoprivrednicima pogodenima ratom u Ukrajini, kao što su tržišne intervencije, iznimna potpora u okviru EPFRR-a, rana isplata izravnih plaćanja te odstupanja od obveza ekologizacije; nuda se da će Komisija, s obzirom na to da će se kriza i posljedice rata u Ukrajini nastaviti u budućnosti, biti spremna tako poduprijeti poljoprivrednike i 2023.;
13. pozdravlja činjenicu da je Komisija u nacrtu proračuna predložila da se nova pričuva za poljoprivredu 2023. uspostavi isključivo na temelju raspoloživih sredstava u okviru posebnih gornjih granica EFJP-a i da se preostala pričuva za krize za 2022. ponovo raspodijeli poljoprivrednicima; također ustraže u tome da se finansijska disciplina ne koristi za popunjavanje nove pričuve za poljoprivredu 2023.;
14. skreće pozornost na postupnu globalizaciju gospodarskih procesa, ubrzanu koncentraciju i integraciju u ostatku tržišnog lanca, sve više proizvodne standarde EU-a i koncentraciju ulaganja u urbana središta i sektore s višim stopama povrata; napominje da te pojave pogoršavaju razlike u prihodima između poljoprivrede i ostatka gospodarstva, zbog čega bi u proračunskoj perspektivi ZPP-a u nadolazećim godinama prednost trebalo dati održavanju najviše moguće razine profitabilnosti poljoprivredne proizvodnje i najsnažnijem mogućem položaju poljoprivrednika u lancima opskrbe;
15. pozdravlja mobilizaciju pričuve za krize kako bi se financirale izvanredne mjere za poljoprivrednike u Uniji koji su najviše pogodeni ratom u Ukrajini; poziva Komisiju da pripremi detaljnu analizu načina na koji su države članice potrošile svoje omotnice za krizne pričuve i istraži je li potpora bila usmjerena na sektore koji su najviše pogodeni trenutačnom krizom; istodobno poziva na temeljitu analizu učinka te intervencije na poljoprivredni sektor i naglašava važnost dodjele novih sredstava, uključujući izvan ZPP-a, kako bi se stabiliziralo stanje na tržištima goriva i anorganskih gnojiva; naglašava da mora biti moguće brzo ponovno mobilizirati pričuvu za krize;
16. ističe potrebu za pažljivim praćenjem nacionalnih strateških planova u okviru ZPP-a kako bi se zajamčilo da su učinkoviti u omogućavanju poljoprivredi Unije, što se odnosi i na poljoprivredno prehrambeni lanac, da zajamči učinkovito i stabilno poslovanje poljoprivrednih gospodarstava, održivost i sigurnost opskrbe hranom te da smiri previranja na tržištu koja su posljedica ruske invazije na Ukrajinu; ponovno ističe da je potrebno da Vijeće održi ambiciozan višegodišnji proračun za naslov 3., vodeći računa o potrebi za pružanjem potpore poljoprivrednicima u postizanju cilja sigurnosti opskrbe hranom;

17. ponavlja da je potrebno pružati potporu i omogućiti da se poljoprivrednici i poljoprivredni proizvođači te proizvođači hrane u EU-u pripreme na buduće izazove, uz istodobnu zaštitu njihovih prihoda i konkurentnosti kako bi ih se osnažilo da zajamče sigurnost opskrbe hranom; podsjeća da su pandemija bolesti COVID-19 i ruska invazija na Ukrajinu istaknule stratešku ulogu poljoprivrede u jamčenju sigurnosti opskrbe hranom; poziva države članice EU-a da osiguraju dodatne vanjske namjenske prihode za financiranje sigurnosti opskrbe hranom putem Mehanizma za oporavak i otpornost i kohezijskih fondova; poziva Komisiju da sigurnost opskrbe hranom postavi kao glavni prioritet rezerve nedodijeljenih sredstava za 2023.; poziva Komisiju da mobilizira posebne instrumente za ulaganje dodatnih sredstava u NDIC;
18. žali zbog toga što je zbog klimatskih promjena naglo porastao broj šumskih požara u Europi i snažno potiče države članice da u okviru nacionalnih strateških planova pojačaju mjere za sprečavanje požara i poboljšaju pristup poljoprivrednika navodnjavanju, kao i da moderniziraju postrojenja; nadalje smatra da postoji hitna potreba za promicanjem obnove šuma u Europskoj uniji;
19. iako pozdravlja cilj Komisije da smanji ovisnost Unije o energiji iz trećih zemalja, odlučno odbacuje njezin prijedlog da se državama članicama omogući da putem Mehanizma za oporavak i otpornost osiguraju do 12,5 % Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj za potporu ulaganjima u okviru poglavlja o planu RePowerEU; smatra da takav prijenos ugrožava postizanje temeljnih ciljeva ZPP-a i da potreba za reprogramiranjem sredstava može dovesti do kašnjenja i nepotrebnih administrativnih opterećenja; podsjeća da se ZPP ne može koristiti kao poluga za svaki novi politički cilj Unije te da mora nastaviti ispunjavati svoju svrhu prema poljoprivrednicima kako bi se osigurala naša prehrambena neovisnost; ističe da se postojećom Uredbom o strateškim planovima u okviru ZPP-a već omogućuje financiranje ulaganja i mera sličnih onima predloženima u okviru inicijative REPowerEU;
20. naglašava da je 2023. prva godina provedbe novog ZPP-a s novim modelom ostvarivanja politike koji se temelji na učinkovitosti; ističe da je ključno da se novi ZPP podupre snažnim proračunom te da države članice budu spremne i finansijski podržane za prijelaz na novi sustav; ističe da je u okviru strateških planova predviđen niz novih praksi i mera, kao što su novi poboljšani programi za ekologiju, ali i savjetodavne službe za poljoprivredna gospodarstva ili prakse koje će nam pomoći u postizanju ciljeva utvrđenih u Strategiji „od polja do stola”, kao što su sekvestracija ugljika u poljoprivredi, agrošumarstvo i paludikultura; napominje da poljoprivrednicima moramo pružiti i finansijsku potporu ako želimo da oni u velikoj mjeri iskoriste te mogućnosti;
21. naglašava potrebu za pronalaženjem finansijskih sredstava izvan okvira zajedničke poljoprivredne politike kako bi se ciljano poduprli sektori pogodjeni vanjskim ograničenjima političke ili zdravstvene prirode;
22. ističe da Komisija prepozna klimatske promjene kao rizik koji će vjerojatno 2023. utjecati na rashode za humanitarnu pomoć u okviru naslova 6.: Susjedstvo i svijet; žali ipak zbog toga što je razlika do gornje granice u naslovu 6. jednaka nuli, unatoč potrebi za fleksibilnošću kako bi se odgovorilo na humanitarne krize koje mogu proizići iz klimatskih promjena ili na koje one mogu utjecati, kao i zbog učinaka bolesti COVID-19, inflacije cijena hrane i ruske invazije;

23. poziva Europsku komisiju da poveća liniju za krizni mehanizam instrumenta NDICI kako bi se uspostavio program za sigurnost opskrbe hranom globalnog juga u okviru stupa za brzi odgovor.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	29.9.2022
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0: 36 0 4
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Dacian Cioloş, Paolo De Castro, Jérémie Decerle, Salvatore De Meo, Dino Giarrusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Camilla Laureti, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Eugenia Rodríguez Palop, Bronis Ropé, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Marc Tarabella, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Eric Andrieu, Marie Dauchy, Ladislav Ilčić, Benoît Lutgen, Cristina Maestre Martín De Almagro, Tilly Metz, Tom Vandenkendelaere
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Alessandra Basso, Gianna Gancia, Niclas Herbst, Krzysztof Hetman, Rainer Wieland

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

36	+
ECR	Ladislav Ilčić, Bert-Jan Ruissen
ID	Alessandra Basso, Marie Dauchy, Gianna Gancia
NI	Dino Giarrusso
PPE	Álvaro Amaro, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Niclas Herbst, Krzysztof Hetman, Benoît Lutgen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Tom Vandenkendelaere, Rainer Wieland, Juan Ignacio Zoido Álvarez
RENEW	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Dacian Ciolos, Jérémie Decerle, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Ulrike Müller
S&D	Clara Aguilera, Eric Andrieu, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Camilla Laureti, Cristina Maestre Martín De Almagro, Maria Noichl, Juozas Olekas, Marc Tarabella
The Left	Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Bronis Ropé

0	-

4	0
Verts/ALE	Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Tilly Metz, Sarah Wiener

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani